

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-01-29

§ 22

**Avtal om länsgemensam patientnämndsverksamhet
KSN-2019-0155****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna avtal om länsgemensam patientnämndsverksamhet med Region Uppsala och övriga kommuner i länet i ärendets **bilaga 1**,

att bemyndiga kommunstyrelsens ordförande att underteckna avtalet, samt

att Uppsala kommuns del av patientnämndens finansiering tas inom ram för kommunstyrelsens medel för oförutsedda utgifter år 2019 och därefter beaktas inom ordinarie mål- och budgetprocess.

Sammanfattning

Länets kommuner och Region Uppsala har haft ett samarbete kring ansvaren i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet mm. Region Uppsala har drivit och finansierat en patientnämnd för kommunernas och regionens räkning.

1 januari 2018 upphävdes lagen om patientnämndsverksamhet och ersattes av lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. I den nya lagen utökas uppdraget för patientnämnden. Kommunerna och Region Uppsala behöver därför teckna ett nytt avtal för patientnämndssamarbetet. Avtalet innefattar även en gemensam finansiering av verksamheten.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 15 januari 2019.

Handläggare
Anderson Tomas
Söderberg Susanne

Datum
2019-01-15

Diarienummer
KSN-2019-0155

Kommunfullmäktige

Avtal om länsgemensam patientnämndsverksamhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna avtal om länsgemensam patientnämndsverksamhet med Region Uppsala och övriga kommuner i länet i ärendets **bilaga 1**,

att bemyndiga kommunstyrelsens ordförande att underteckna avtalet, samt

att Uppsala kommuns del av patientnämndens finansiering tas inom ram för kommunstyrelsens medel för oförutsedda utgifter år 2019 och därefter beaktas inom ordinarie mål- och budgetprocess.

Ärendet

Länets kommuner och Region Uppsala har haft ett samarbete kring ansvaren i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet mm. Region Uppsala har drivit och finansierat en patientnämnd för kommunernas och regionens räkning.

1 januari 2018 upphävdes lagen om patientnämndsverksamhet och ersattes av lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. I den nya lagen utökas uppdraget för patientnämnden. Kommunerna och Region Uppsala behöver därför teckna ett nytt avtal för patientnämndssamarbetet. Avtalet innefattar även en gemensam finansiering av verksamheten.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Förslaget till avtal har tagits fram inom den regionala samverkansstrukturen HSVO (hälsa, stöd, vård och omsorg) där Region Uppsala och länets kommuner samarbetar i gemensamma frågor.

Föredragning

Patientnämnden är en fristående instans som patienter eller närstående kan vända sig till med

frågor, synpunkter eller klagomål som rör hälso- och sjukvård eller tandvård. Varje landsting och kommun ska enligt lag ha en patientnämnd. Kommunen får överlåta skyldigheten att ha en patientnämnd till landstinget, om kommunen och landstinget har kommit överens om detta, och kommunen får lämna ekonomiskt bidrag till landstinget som motiveras av överenskommelsen.

Den gemensamma patientnämndens uppdrag i förhållande till kommunen omfattar all den hälso- och sjukvård som kommunen ansvarar för. Det berör framförallt hälso- och sjukvårdsinsatser för äldre men också exempelvis skolhälsovård. Det är kommunen som är vårdgivare i de flesta fall och det är i första hand vårdgivaren som ska ta emot och besvara klagomål. Vill patienter eller anhöriga framföra sina frågor till någon utomstående, kan de vända sig till patientnämnden för att exempelvis få hjälp att ta tillvara sina intressen eller bli hänvisade till rätt myndighet.

Den nya lagen ger patientnämnderna en mer central roll i klagomålshanteringen. Patientnämnderna åläggs att utifrån patientklagomål, iakttagelser och avvikelser av betydelse göra mer analyser att återföra till vårdgivarna. Vårdgivarna får i sin tur tydligare skyldigheter i hanteringen av klagomål samt att på ett strukturerat sätt ta tillvara patientnämndernas analyser.

Region Uppsala och länets kommuner har sedan 1990-talet och en överenskommelse som gjordes i samband med ädelreformen haft en gemensam patientnämnd i landstingets och sedermera Region Uppsalas regi. Överenskommelsen innebar också att landstinget finansierade verksamheten. I och med det nya utökade uppdraget behöver en ny överenskommelse tecknas, där patientnämndsverksamheten samfinansieras och bedrivs i närmare samarbete mellan Region Uppsala och kommunerna. Ersättningen för 2019 är 0,50 kronor per invånare och ska årligen räknas upp med det så kallade landstingsprisindex.

Uppsägningen av den tidigare överenskommelsen gjordes 15 juni 2018. Det nya avtalet ska gälla från och med 1 januari 2019 och träder i kraft efter att fullmäktige fattat beslut enligt förslag. Kommunstyrelsens ordförande föreslås underteckna avtalet för Uppsala kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Uppsala kommuns kostnader för patientnämndsverksamheten bedöms vara cirka 115 000 kronor under 2019 och föreslås belasta kommunstyrelsens medel för oförutsedda utgifter. Finansieringen för kommande år ska beaktas i mål- och budgetprocessen inför 2020-2022. Finansieringen är knuten till invånarantal och inte antal brukare och bör därför inte belasta de nämnder som har verksamheter som berörs av patientnämnden.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Patientnämnden
Marie-Charlotte Stenborn
Förvaltningschef
018-611 60 49
[marie-
charlotte.stenborn@regionuppsala.se](mailto:marie-charlotte.stenborn@regionuppsala.se)

AVTAL

Mellan Region Uppsala och kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

Avtal om patientnämndsverksamhet

§ 1 Parter

Patientnämnden Region Uppsala åtar sig att åt kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar bedriva patientnämndsverksamhet i enlighet med lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården som ersätter lag (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m. och träder i kraft 1 januari 2018.

§ 2 Patientnämndens åtagande

Patientnämnden ska bland annat stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommunerna eller enligt avtal med kommunerna och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård. Kommunerna ansvar för hemsjukvård fr.o.m.17-årsdagen med beräknad varaktighet mer än 14 dagar som inte kan ta sig till vårdcentralen samt all hemsjukvård, kvällar, nätter och helger. Hjälpmedel för förflyttning, personlig vård och kognition ansvarar Region Uppsala för upp till och med 20 år och länets kommuner från 21 år. Nämnden ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter och bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i vården genom att hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i vården, främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal, hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet samt rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienter till vårdgivare och vårdenheter.

Patientnämndens kansli

Storgatan 27 | Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024

www.regionuppsala.se

§ 3 Ansvarsfördelning

Patientnämnden Region Uppsala förbinder sig att tillhandahålla och bekosta den patientnämndsinformation i form av informationsmaterial som ska finnas tillgänglig för allmänheten hos kommunerna. Kommunerna ska se till att dess invånare och berörda verksamheter i kommunerna samt dess personal, inklusive verksamheter enligt avtal, får information om Patientnämndens verksamhet, såväl genom spridning av informationsmaterial som genom information via 1177.se e-tjänster. Kommunerna ansvarar för att uppdatera sin egen webbsida eller motsvarande samt i den allmänna kommuninformation som kan förekomma. Information om Patientnämnden kan utöver detta även ske på annat sätt.

§ 4 Former för samverkan

Kommunerna ska vara Patientnämnden i Region Uppsala behjälplig i sin handläggning av ärenden. Kommunerna och dess organ samt tjänstemän ska snarast eller enligt lagstiftning och utan kostnad ge nämnden den information och de svar som begärs och som nämnden behöver för att fullgöra sina uppgifter. Detta gäller även de privata aktörer som bedriver hälso- och sjukvård enligt avtal med kommunerna.

§ 5 Redovisning och återkoppling

Patientnämnden i Region Uppsala ska till kommunerna årligen eller efter begäran redovisa de ärenden som nämnden erhållit för handläggning i avidentifierat skick vad gäller anmälaren. Kommunerna ska informera Patientnämnden om de åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas i kommunerna för att förhindra upprepning av det inträffade som föranlett ärendet.

§ 6 Kontaktperson

Parterna ska utse var sin kontaktperson med ansvar för detta avtal. När part byter kontaktperson eller kontaktuppgifter ska detta skriftligen meddelas den andra parten.

§ 7 Giltighet

Detta avtal ersätter tidigare avtal och gäller fr.o.m. 2019-01-01 t.o.m. 2022-12-31. Om avtalet inte sagts upp av endera parten senast (6) månader före avtalstidens utgång förlängs avtalet med en period om fyra (4) år i taget med likalydande uppsägningstid. Avtalet kan även under vissa omständigheter sägas upp i förtid enligt § 8. Uppsägning ska ske skriftligen.

§ 8 Omförhandling

Uppkommer under avtalsperioden för endera parten väsentliga förändringar i förutsättningarna för avtalet, exempelvis ändringar i lagstiftningen, är vardera part berättigad att begära omförhandling av avtalet som är direkt påkallad härav. Begäran om omförhandling ska fram-ställas skriftligen. Om parterna inte nått en överenskommelse inom en (1) månad från begäran har den part som framställt begäran, oaktat vad som framgår av § 7, rätt att säga upp avtalet i förtid med 12 månaders uppsägningstid. Uppsägning ska göras skriftligen och uppsägningstiden löper från det att den andra parten mottog uppsägningen. Ärenden som aktualiserats och inte hinner slutföras under uppsägningstiden ska fullföljas av Patientnämnden.

§ 9 Ersättning

Kommunerna ska ersätta Patientnämnden i Region Uppsala för dess åtaganden enligt avtalet. Ersättningen utgörs av ett fast pris per kommuninvånare och ska erläggas, efter anmodan, den 31 juli varje år, baserat på invånarantalet den 31 december föregående år.

Ersättningen per kommuninvånare för 2019 uppgår till 0,50 kr (50 öre). Ersättningen räknas årligen upp med föregående års årsmedeltal för landstingsprisindex (LPIK), som fastställs av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och publiceras av SKL i mars varje år.

Uppräkningen görs exklusive läkemedelskostnader, med föregående års ersättning som utgångspunkt. Kostnad utgår från befolkningens mängd per 31 december föregående år.

Fakturering sker årligen i april.

§10 Tolkning

Avtalet ska tolkas och tillämpas i enlighet med svensk rätt. Tvist i anledning av avtalet ska i första hand lösas genom överläggning mellan Patientnämnden Uppsala och kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

och om så är behövligt därefter avgöras av allmän domstol.

Avtalet har upprättats i två exemplar varav parterna har tagit var sitt.

Uppsala 2018-12-06

För Region Uppsala:

Stefan Olsson
Regionstyrelsens ordförande

För Älvkarleby kommun:

För Enköpings kommun:

Solweig Sundblad
Ordförande Vård och
omsorgsnämnden

För Heby kommun:

För Östhammars kommun:

Lisa Norén
Ordförande Socialnämnden

Annika Krispinsson
Ordförande Vård och
omsorgsnämnden

För Tierp kommun:

För Håbo kommun:

För Uppsala kommun:

För Uppsala kommun:

För Uppsala kommun:

För Knivsta kommun: